

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 6 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 hónapra 1 ft. — Vidéken 2 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 3 ft. 50 kr., 1 hónapra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyezer 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Hiu törekvések.

Arad, szeptember 5.

A szélbali táborból itt és amott is vészkiáltások hangzanak föl; a kétes jövőendő kísérteties árnyától riadoznak meg egyesek, kik nem biznak szerencsejükhöz, vagyis inkább választóik hűségéhez, és szorongatásukban egymást hívják segítségül. Erőt és támogatást remélnék az egyesülségből, s nem számolva a mechanika legelemibb alapelvével, mely szerint csak az egyirányú erők egyesítése öregbíti a hatást, míg a széthúzó kombinálása meddőségre vezet.

Pedig, hogy a szélső baloldal két árnyalata egymással homlokegyenest ellenkező célokra tör, az oly közismert igazság, hogy bővebb bizonyításra nem szorul. Mert sajátképen nem is két tábor képeznek most a függetlenségi, hanem a régi gárda kisebbik fele odább kényszerült vonulni és távolabb tábort ütni, mert a másik fél összesugott a párt elvi ellenségeivel; és hogy tilos és titkos céljait akadálytalanul végrehajthassa, kiakarta rászédett társainak kezéből a fegyvert, a vezérpálcát csavarni. Sőt hogy az áruulás még galádabb legyen, fondor álnoksággal megtartotta a klerikális zsoldba szegődött csapat is a régi függetlenségi párt jelszavait, színeit, zászlaját, hogy megejtse a közvéleményt és hogy egyaránt hasznot huzzon a hazafias közérzet éltető erejéből és új barátainak azon hatalmából, melyhez azok — reményük szerint — reakció segélyével előbb-utóbb okvetlenül hozzájutnak.

Hát mi alapon akarnának már most

az elárult, kidobott, sokszorosán inzultált függetlenségi a más hitet valló, más elvekre esküvő, más emberekkel szövetségelt társaikkal egyesülni? Ugy látszik csak azon naiv felfogásból indulnak ki a békeltetők, hogy mivel még mindig megvan a közös lobogó s nincs szükség sem új nyél sem új kendőre, legegyszerűbb ismét összebujni; hiszen nem az elv, hanem a jelszó a fődolog, s ez megmaradt, és ennek nevében ismét egy csoportba verődhetnek, kik egymást gyűlölik, egymás existenciája, politikai reputációja ellen törnek, kik egymás teljes megsemmítésén fáradoznak a sajtóban, a nép előtt nyíltan, és titokban a színpadok mögött soha ki nem alvó gyűlölettel s meg nem szűnő fondorlattal.

A józan ész, az elvűség és a tette kész bátorság egyaránt azt javallja, hogy a zászlót kell az áruló reakcionárius és klerikális czimboraságnak a kezéből kiragadni, nem pedig a hozzájuk való ujjólagos csatlakozással magát súlyosan kompromittálni egy olyan pártnak, mely Irányi hagyományainak örököse, annak elveit követi, s magát a nemzeti aspirációk hivatott ápolója s őrzője gyanánt tekinti. Az Ugron-Bartha-Polonyi féle fekete sergél valóságban a liberális függetlenségi nézve egyértelmű volna az erkölcsi hallálal, mert sorsukat olyan politikai existenciákkal kötnék össze, kik mint néppártiak, konzervatív Apponyisták, vagy aulikus Szapáryisták újra szülehetnek ugyan egy-egy ultramontán főúr vagy főpap kegyelméből, de mint függetlenségi a feltámadás reménye nélküli politikai halottak.

Egyáltalában már csak erkölcsi tekintetből is képtelenségnek tartjuk a függetlenségi újra egyesülését azok után, a mik szétválásuk óta történtek. Hiszen a parlamentáris életben az ellenfelek közt is fenálló lovagias tisztességtudás legelemibb reguláját is lábbal tiporják a feketék, midőn magának Justh-nak és a többi kiválóbb pártfeleinek beszámoló alkalmából választóik közt izgattak és hallgatóik körében ellenök turbulenszcénákat rendeztek. Nem volt az a gyálázatos vád és piszok, az a roszakaraturáfogás és becsületsértő inzultus, amellyel a Justh-pártiakat Polonyi és Ugron választók előtt, Bartha pedig a sajtóban ne illette volna. Ha tehát a mandátumaiért remegő egyes szemlélők még kezdet nyújthatnak egymásnak becsülettel, nem tehetik ezt azok, a kiket fülök hallatára komisszok-nak nevezve, dobott ki Bartha-alelnök czimboráinak tapsai között az utolsó közös ülés és mérkőzés után a párt helyiségéből.

Igaz ugyan, hogy Kossuth Ferencz, a kivel pedig a leggyálázatosabban, megalázóbban bántak el a szélbali klerikálisok, Olaszországból visszatérve, az „Egyetértés” tegnapi számában már szuverén önteltséggel hirdeti, hogy a függetlenségi párt kétfelé esését, szétválását tovább nem lehet, nem szabad tűrni, s ha isten is úgy akarja, nem is fogja tűrni; de hát nem mindenkinek van meg Kossuth Ferencz bámulatos temperamentuma, legkevésbé pedig azoknak a hiveinek, a kikkel együtt volt szerencséje annak idején a küszöbön kívül helyzetetnie.

Vagy azt hiszi tán Kossuth, hogy az

Az „Aradi Közlöny” tárcaja.

Az asszony.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcaja. —

— Írta: Eisler Ede.

Nem volt megjelenésében vakító bübáj, oly szép sem volt mint a milyennek magam vártam; sőt barátainak nagyobb része hideg közönyt tanusított irányában s meg nem értették, hogy Ibolya engem mivel igézhetett meg.

Ők azonban nem ismerték. Volt valami magasztos lényében, s nekem, ki oly közel juthattam hozzá, alkalmam nyílt megismerni pajzán szellemének minden varázsát, megfigyelhettem minden tettét, mozdulatait.

Modora nyájas, klasszikus vonásain volt valami lágy szendég, s mi vonz, bilinosel; hangja kellemesen osengő, beszéde pedig oly rokonszenves, hogy szinte jól esik a fülnek, és a szívbe lopja magát. Hosszu hajfonatokban lecsüngő szénfekete haja olyan volt, mint ha az éjnek fátyolával lett volna takarva, és szemei, azok a szép nagy beszédes szemek elbódítottak.

Egyszerre csak azt vettem észre, hogy szeretem. Szerelmes lettem nem ugyan arczának szépségébe, s mely szépség muló, hanem a ki szépségébe s mely örök — maradandó.

Ugyasszólván félve, a remény és reméyete-

lenség hullámain küzdve, gondoltam azon időre, midőn érzelmeimnek szabad utat engedve, fel kell tárnom lelkem érzelmét s majd nyíltan be kell vallanom szerelmemet.

Mig végre, eljött az idő, az alkalom erre is.

Ott állottam vele szemben a falu közeli erdejének tisztásán; felettünk enyhe szellő lengett játszva a fa lombjaival, melyek között csicseregő, dalos madárkák össze-vissza hangzó dalolása zavarta meg az erdő csendjét.

— Ibolya, szóltam elfogultan, kezét megfogva, már régebbi időktől kezdve figyelemmel kísérem, s e megfigyelésemnek szerelem lett a vége.

Szeretem, szeretem ifjú szívem lánghévével, szeretem érett eszemnek meggondoltságával, férfiúi becsületemmel.

Szavam elakadt, ajkamra nem jött több szó, éreztem, hogy reszket minden tagom, úgy állottam ott mozdulatlanul, mintha meg lettem volna semmisülve.

Hogy mennyi ideig lehettem e kínos álomszerű helyzetemben, nem tudom, csak egyszerre átkarolva tartám őt s kebel kebelhez simulva, ajkunk összeforrnt egy hosszú édes csókban, mely egyesíté a menny üdvét, a földnek összes örömeivel.

Nem szóltunk mi egymáshoz semmit, csak szemekkel árultuk el azt a mély szerelmet, s mely már régen forrott mindkettőnkben s mely megnyilatkozott a maga fenségében.

A nap éppen bucsusugarait övelte felénk, keresztül törve a falombjait, a messze távolban pedig kigyultak a csillagok a kék égboltozaton; mintha csak minden közreműködni akart volna szerelmünk fenségéhez.

Boldog voltam. Éreztem a szerelemnek melegítő sugarait, s ez oly kábító érzés volt, hogy szinte látni véltem a mennyországot s e pillanat hatása alatt kértem az istent, ne fosszon meg Ibolyámtól soha.

Közben az idő borossá, szeleessé vált, s nekünk válnunk kellett holnapig.

Halandó lények vagyunk, kiket a sors sárga falavélként dobál a végtelenségbe, s így nem is sejtjük azt, hogy vajon meg fogjuk-e érni a holnapot?

Csak az elmulas biztos; ezen örök thezisz alá vagyunk mi vetve mindannyian.

Alig szürkült, már fenn voltam. A tavaszi napnak jótékony sugarai már nyájasan játszin vetették éltető fényüket ablakomra, miközben, egy felkapott operette fülbe mázó dallamát dudolva, felöltözödtem, elhatározva, hogy legelső nta imádoztam felkérésére leendő.

De más volt rendelve.

Szobám ajtaja halkán kinyílt, s a küldött — be sem várva válaszomat — egy illatos, finoman szegélyezett levelet nyújtott át.

E levél látásakor édes érzet fogott körül, szívem erősen dobogott, s mielőtt azt felbon-

egymással orvosolhatlan ellentétbe jutott vezérek nélkül fog egy oly egyesület létrehozni, melynek ő áll majd élére? lehet, hogy e hitben ringatózik, van hozzá elég önérzete; ámde reményében előreláthatólag csalódnai fog. De meg lehet, az egyesekével összeforrott pártérdek, a rezon, a ráció kényszerítő hatására épít, s abban bizakodik, hogy miként ő, majd a többiek is készek e tekinteteknek alárendelni — *mindent*. — Hát ezen hitében is csalatkozni fog, mert az erkölcsi, a kedélybeli momentumoktól eltekintve, a liberális függetlenségi pártnak a másik árnyalattal való egyesülése épen a saját jól felfogott érdekénél, de a dolog természeténél fogva is egyszerűen — *képtelenség*.

BELFÖLD.

Szerbia és a magyar kormány. Mult hó 30-án egy bécsi lap a sertésbehozatalra vonatkozólag közleményt hozott, telve Magyarország elleni támadásokkal, s a közlemény ele egyenesen a magyar kormány ellen irányult anélkül, hogy a szerb kormány sükségeinek tartotta volna nyilatkozni, illetve magától a közelfekvő gyanút elhárítani, mintha ő sugalmazta volna e közleményt. Ily körülmények között tág tér nyílt mindennemű találgatásra és így született meg az a hír, hogy a magyar kormány a budapesti szerb konzulnak ez alapon való visszahívására szólította föl a szerb kormányt. Aki csak némileg ismeri a diplomáciai szokásokat, azonnal tudta, hogy e hír nem való, de tudhatta azt is, hogy a magyar kormány nem hagyja magán száradni a fontemeltett hírlapközlemény állításait, mert a magyar állam tekintélyének tartozik vele, hogy ilyenül vádak el ne tőrjön. És, ahogy a „P. Ll.”-nak írják, a magyar földművelési miniszter a külügyminiszterhez már intézett átíratot, melyben fölkeri, kívánjon fölvilágosítást a szerb kormánytól ez odiosus ügyben. Remélhetőleg Szerbia abban a helyzetben lesz, hogy az átíratra kielégítő választ adhat.

Róma és a magyar főpapság.

— szeptember 5.

A „Pester Lloyd” írja: A „N. Fr. Pr.”-nek általunk is reprodukált ama hírével szemben, mintha a kuria a püspöki konferencia határozatára befolyással lett volna, jól informált helyről értesülünk, hogy sem a római kuria, sem a nuncius nem folyt be a püspöki konferencia által megállapított pásztorle-

tottam volna, örömtől áthatva csókjeimmel halmoztam el.

A boríték alatt egy névkártya volt: Körmeny Ibolya. A másik oldalán e finom vonásokkal írt sorok állottak:

„Tisztelt uram. Mire soraimat veszi, már utban vagyok oda, hol feledést fogok és akarok találni, mert kell. Tegye Ernő ön is ugyanezt, higgye el jobb így. Ibolya.”

Majdnem elfulladtam az izgalomtól, midőn a soroknak végére értem. Agyam lázasan égett, mint egy kohó, s mint álomkóros tá-molyogtam ide s tova, mig nem a nyitott ablakomon betóduló üde reggeli levegő magamhoz térített.

Idegeim némiképp lecsillapultak, én szinte rekedten kiálték fel:

— Hát hova lett az a forró szerelem, melyet csak tegnap pecsételt meg? Elmúlt volna...

Igyekeztem kuszált gondolataimat rendezni.

— Tegnap...

Mily tündér világ nyílt meg előttem: már-már megnyílt ajtaja — s ime a bosszuszálló angyal, a nem viszonzott szerelem visszaűz lángpallossával, hogy járjak ismeretlen ösvényeken, mint a bolygó csillagok, hogy sziklához legyek lánczolva Prometheusként a tenger közepén, s ne enyhíthessem ajkamat egy vízőseppel, egy harmatcseppjével az igaz, viszonzott szerelemnek!

vél megszerkesztésébe, annak sem formája, sem tartalma tekintetében. Már az első tervezet, melyet a hercegprimás, jelszavához híven, fogalmazott s tudomásulvétel végett előterjesztett, hazafias szellemtől van áthatva, mely a véglegesen elfogadott pásztorlevélben is kifejezésre jut. Rappolla államtitkár, miután a kuria tartózkodik a Magyarország belügyeibe való avatkozástól, csak némi dogmatikus természetű megjegyzéssel küldte azt vissza, a nélkül, hogy a kérdésnek politikai részét csak érintette volna is. — A püspöki konferencia szerkesztő bizottsága megtartotta az eredeti tervezet eszmemenetét, melyet csak néhány főpap írásbeli kívánságára egészítettek ki. A plenumban a vita leginkább a latin szövegezés egyes pontjai körül folyt, miután a püspökök a tartalom tekintetében már előbb megegyeztek.

Ugyane tárgyban Esztergomból ezt sürgönyzik:

Az egyházpolitika minden részében beavatott nagytekintélyű egyházi férfiu kijelentette, hogy a püspöki konferencia elé terjesztett és egyhangulag elfogadott főpásztori kiadványhoz a Vatikán minden részében hozzájárult és így a konferencia határozatát a szentszék tényének kell tekinteni és annak tekintik azok is, a kik azt várták, követelték és remélték, hogy a püspökök harozra szólítják a jó katolikusokat a rossz katolikusok és egyben a kormány ellen. A revíziónak eszméjét mint kivihetetlen és az egyházra káros következményű törekvést Rómában és Bécsben a nunciaturában végképen elejtették és pedig egy magyarországi katolikus egyéniség részéről történt alapos megokolás alapján.

A harcias püspökök a maguk álláspontját érvényesítendő, megmozgattak füt-fát, de az egész vonalon a Pax győzött, az a Pax, melyet a gyűlölséget hirdetőik állandóan gnyoltak.

A viszonyok irányítására befolyással bíró egyházi férfiak teljesen megvannak nyugodva aziránt, hogy a nagy átalakulás minden rázkódás nélkül fog végbe menni és a törvény előtt való meghajlás kisebb rossz lesz a dacz szításánál.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 766.5 milliméter, délután 2 órakor 765.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óra-

Tegnap még éltetve egy gyönyörteljes jövő reménye által, olyannak képzeltem az életet, mint az üde rózsacsokrot, melynek csak illata van, mely életet nyújt csupán és ma, ma már úgy érzem, hogy nincs boldogság fájdalom nélkül, hogy a rózsák, melynek oly kábitó illata van, töviseket is hord magán.

Talán álom volt, könnyű tova libbenő álom, mely mint egy pont a semmiségben, szerte pattan sziporkázva s vége mindörökre?

Nem, hanem játék csak, afféle szeszély, mit elég szivtelenül megengedett magának.

Ha szeretett is, szerelem eloszlott, mint a füst, a pára, s nála egyéb nem maradt, mint egy pár elmosódó, szürke, homályos emlék, úgy az nem volt szerelem, s ne is tudjak róla semmit.

Hónapok multak el kinos egyhangúságban, hozva az időben változást, de az én szenvedéseimben nem.

Az idő tulterhelt szekere külömben is kétségbeejtő lomhasággal haladt feneketlen sár utján.

De vajjon miért is sürgtettem volna annak gyorsabb menetét? Mit vártam még, miért voltam oly türelmetlen?...

Gyakorta felvettem e kérdéseket: de nem birtam reá megfellelni.

Olykor megszállott a kísértés, utána akartam menni, hogy fellebbentsem a rejtély fátyolát: had tudjam meg a valót, bármily öldöklő legyen is az, — de hol is keressem?

kor 0° + 17.9, délután 2 órakor 0° + 28.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. S. délután 2 órakor DK. S. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az időben: 0 milliméter.

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 6. —

Derült. — Száraz. — Meleg. — Hosszabb ideig állandó.

Merénylet a magyarság ellen.

Arad, szeptember 5.

Nyílt titok, hogy az aradi gör. kel. szerb egyházközségben évek óta békétlen viszonyok vannak; iskola és egyházi ügyeik terén a folyton tartó viszály és torzalkodás miatt a felzaklatott hullámok nem tudtak elsimulni. Tudjuk azt is, hogy papjaikat szüntelen cserélgetik s azok, mint Orbán lelke folyton vándorolnak s e miatt nemcsak az ő felekezeti, hanem a községi iskolába járó növendékek vallásoktatása is el van hanyagolva úgy, hogy a lefolyt iskolai év alatt ezek rendszeres hitoktatásban sem részesülhettek.

Ezen jellemző állapotok azonban az ő ügyök lévén, hozzá a nyilvánosságnak kevés köze van. De annál több köze — sőt tovább megyünk — határozottan kötelessége van azon vakmerő merénylethez, a melyet a mostani szerb hitoktató a magyarság ellen elkövetett.

Ez a jó ur ugyanis elkövette azon semmivel sem indokolható hazafiatlanságot, hogy a városi községi elemi iskolákba járt tanulóknak a mult iskolai év végén a hittanból vagy egy általán nem adott érdemjegyeket, (nevekkal majd később szolgálunk, ha kell), vagy őket megbuktatta.

A buktatás a hanyag és tanulni nem akaró növendékeknél helyén van, ezt józanul senki ki nem fogásolhatja. Amde kérdezzük a lelkész urat, a kiről tudva van, hogy rendszeres hitoktatást nem tartott s így a reá bízott növendékek vallásbeli képzésére és oktatására sulyt nem fektetett, a vallástani órákat be nem tartotta, hogy ezen mulasztásaival szemben mi jogon és alapon buktatta meg azon kis gyermekeket, a kiket lelkészi kötelességénél fogva tanítania, oktatnia kellett volna?

A kérdésre megadta az arczpírítító, szegyenletes választ egy szülőnek (a nevét majd annak idején megmondjuk), a kinek megbuktatott gyermekét javító vizsgára csak azért

Szenvedtem. Az a borzasztó szenvedés lett osztályrészem, mely a legédesebb érzést is keserűséggé változtatja, a mely megöli a testet, lelket, izenként, apránként.

Nem egyszer akartam kitépni e szenvedélyt szivemből; de a szerelem bűvös-bajos hullámai összezsaptak a fejem fölött.

Gyülöltem csalfa játéka miatt, s mégis szerettem, nem tudtam lemondani róla.

Nem voltam képes azt a leányt feledni, ki bár szenvedéseim okozója, nekem olyan volt, mint a drága kő, minél tovább néztem, annál nagyobb lett fénye, ragyogása, s annál mélyebb lett az én igaz szerelmem.

Szelleme uton utfélen szüntelenül kísért, követ, mint egy árnyék, s én epedek utána; olykor azon veszem észre magam, hogy kitárom karjaimat, hogy megfogjam, hogy el ne boosásam őt soha többé, soha többé... S ilyenkor mindig arra a keserű, fájdalmas tapasztalatra kellett ébrednem, hogy ez sem egyéb álomnál, déli bálnál.

Koncor, ködös őszi nap volt, mikor folyósómon könnyű léptek zaja, — melyek szobám ajtaja előtt megszüntek — figyelmissé tett.

Szobám ajtaja kinyílt s azon egy nő lépett be — inkább tá-molyogva — kiből Ibolyát ismertem fel.

Csaknem visszatántorodtam, éretem pillanatban, hogy a vér fejembe tóul, sziven

nem bocsátotta, mert az nem tud szerbül s mert nem járt és nem akar járnia szerb iskolába.

Ezen választ a kérdéses atya a templomutozai közs. elemi fiúiskola tautestülete előtt adta elő s így annak valósága kétségbe vonhatlan.

Hát kicsoda, micsoda hatalmasság ez az aradi szerb pópa, hogy ily galád követeléssel mer fellépni?

Hát annyira eltajult már vakmerősége ennek az urnak, hogy az ő elbizakodottsága megakadályozhatja egy magyar fiúnak tanulási előmenetelét azért, mert az véletlenül gör. kel. szerb vallású lévén, de szerbül egy kukkot sem tud!

Ezt Aradváros hazafiai és magyar közönységének megtorlása nélkül hagynia nem szabad. Nem engedhetjük s nem fogjuk megengedni, hogy ily pressió gátat vehessen véreink tanulásbeli előmenetelének.

A hatóság e tény felett nem térhet napi-rendre, mert az itt vázolt gyalázatos eljárást, melynek éle a magyarság ellen irányult, mi sem védheti.

Mi úgy tudtuk eddig s tapasztalati meggyőződésünk az, hogy az aradi szerb hitközség hazafiságához kétség nem fér s ép ez ok folytán elvárjuk tőle, hogy mielőtt ez ügyben törvényes beavatkozás keletkeznék, indítson vizsgálatot az itt vádolt papja ellen s őt ezen kiméltelen eljárásért vonja szigorú felelősségre s ne töltsen el, hogy valakit azért, mert a szerb felekezeti iskolába nem jár, vagy hogy nem tud szerbül, iskolai előmenetelében akadályozzon, hanem e helyett utasítsa, hogy hitoktatói kötelességét lelkiismeretesen és paphoz illő pontossággal teljesítse.

A magyarság nem tűrheti, hogy ellene bárki is ily galád merényletet elkövessen. Ezután is figyelemmel leszünk ezen ur működése iránt, s kiméltet nem ismerő szigorral fogjuk ostromozni notorius eljárását.

RÉBUSZ.

HIREK.

Szeptember 6. Péntek. Róm. kath. naptár: Zakariás. — Protestáns naptár: Zakariás. — Görög-keleti naptár (augusztus 25.): Bertalan apostol. — A nap kél 5 óra 27 perczkor, nyugszik 6 óra 30 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgáriskola, földszint.

remegett, keblemben keserű düh támadt, mert hirtelen megjelenése a lassan-lassan muló szerelmet újlag lángra lobbantotta.

Mégis sikerült némiképp leküzdeni felindultságomat, s igyekeztem lehetőleg nyugodtnak látszani.

Szemben állottunk egymással: ő lecsüggesztett fővel, halovány arczoval, én pedig összevont szemöldökkel.

— Visszajöttem, — kezdte halkán, megtörve a már-már kinossá vált csendet. — Visszajöttem Ernő, hogy összetörjön, elűzzön magától, vagy megbocsásson. Tudom vétkem, s tudom nem számíthatok irgalmára, s mégis ha elgondolom, hogy szeretett: úgy a remény biztat.

Mikor meghallgattam forró vallomását, akkor vétkeztem, mert akkor már menyaszonya voltam annak, ki most már uram.

De azért én mégis szeretlek, most is úgy mint akkor.

Hangja mindinkább gyengült, mig végre elakadt.

Keble zilált, egész teste vonaglani látszott, ajkai, melyekből az utolsó csepp vér is elfutott, megremegett.

Vonásai a legmélyebb fájdalom kifejezését öltötték magukra, tekintetéből könyörgés, félelem látszott, mindkét keze pihegő keblére volt téve, mintha zokogását akarta volna elfojtani, mely szívéből torkára jött, és mely majd megfullasztá.

László főherczeg balesete.

A hivatalos lap tegnapi száma a következő jelentést közli:

„László főherczeg ur 5 oszásári és királyi fensége az utat Kis-Jenőtől Budapestig jól kiállotta. Gyógykezelését a vörös kereszt kórházban dr. Janny egyetemi tanár vezeti. A gyógyítás körülbelül három hónapot vehet igénybe, mely idő alatt orvosi jelentéseket naponként nem adnak ki, hanem a gyógyfolyamatról esetenkénti közléseket tesznek közzé.”

Az operációról utólag még ezeket jelentik:

Dr. Janny tanár aszisztenseivel, dr. Rapsákkal, dr. Liebermannal és dr. Hubayval óvatosan levette a kötést a sérült czombról, amely a körülményekhez képest semmiféle nevezetesebb elváltozást nem mutatott. A lövés csatorna mind a két nyílása tiszta s igen természetes, hogy bőséges véraláfutások vannak, amelyek megfelelnek a szétroncsolt véredények topográfia fekvésének.

A sebnek megmosása után a kutaszolásra került a sor. A kutasz törött csontrészekre és szilánkokra akadt, úgy hogy Janny tanár szükségesnek találta a szétroncsolt csontrészek eltávolítását.

Erre megkezdődött a tulajdonképeni operáció, amely másfél óráig tartott. A meglehetősen fájdalmas és hosszadalmas műtét alatt az ifjú főherczeg, akit nem altattak el, oly heroikusan viselkedett, hogy még az orvosokat is bámulatba ejtette vele. Jóformán meg sem szisszent az alatt, míg dr. Janny alkalmas fogókkal rendkívül ügyesen kiszedegte a sebből az apró csontdarabokat, szám szerint tizennégyet.

Azután újra antiszeptikus rendes kötést tettek a sebre s az egész czombot ugynevezett feszítő-kötésbe helyezték. Az operáció után a főherczeg kissé elszunnyadt.

A sebesült atyja és édes anyja az egész operáció alatt a mellékszobában tartózkodott.

A sérülés az orvosok véleménye szerint életveszélyes is lehet, mert könnyen vérmérgezés állhat be. A lábat amputálni azonban semmi esetre sem fogják, mert a sebesülés nagyon magasan történt, csaknem a jobb lágyéknál.

A főherczeg gyógyulása 4—6 hónapot is igénybe vehet. A legjobb esetben attól tartanak az orvosok, hogy a főherczegnek gyó-

Már, már sujtani akartam vádjaimmal — szemébe akartam mondani bűnös voltát, éreztetni akartam haragomat — nagy kinyujaimért. Szemeink találkoztak, az övében izgatott, zavarság láng égett, s ajkán valami kitörni készülő érzelem — visszatartott.

Gondolataim egy perczeire elkalandoztak a multak ábrándos mezején — elérzékenyültem, mert a szerelem, mely mindennél nagyobb, újra megjelent szívemben, s minden viaskodás nélkül győzte le perczyai felindultságomat.

A másik perczen már egymás kebelén pihenve, feleltünk mindent. . . . a multat. — Fájó szenvedéseivel a világot, a benne mozgó emberiséget, csak — szerelmünket nem!

Nem szólottunk mi egymáshoz ismét semmit, azonban e mély nesztelenségben, e titokteljes hallgatásban benn volt szerelmünk újjaébredésének minden gyönyöre — üdvössége! . . .

Mit bántuk mi e pillanatban, ha vétkezünk is; szerettük egymást, s az igazán, hiven szerető szívek — nem ismernek vétket.

Azóta így élünk mi boldogságban uszva, ő asszony a másé, s mégis az enyém, én pedig az ő hűséges rabszolgája . . .

gyulása után a jobb lába rövidebb lesz, mint a bal. Lehet, hogy azután mülábat fog kapni, ha a csontok többé nem forrnak össze.

A délutánt a sebesülttel teljesen önkvüli (soporozus) állapotban töltötte. Este 8 órakor magához tért, de nagyon nyugtalan volt.

Édes anyja, ki már teljesen ki van merülve, egy pillanatig sem távozott betegágya mellől. József főherczeg maga is nagyon nyugtalan fia miatt.

— Inkább engem ért volna a csapás, — mondá a főherczeg a kezelő orvosnak.

Az operáció után beállott a sebláz és az a délután folyamán 40½ fokra emelkedett, ámbár később ismét csökkent.

Vacsora előtt a főherczeg tejet, cognakot és pezsgőt ivott, vacsorára pedig paradicsomos csirkét evett, ami nagyon izlett neki. Este 9 órakor a hőfok csökkent, még pedig 38½-re. Ez némi reményt nyújt az orvosoknak, hogy az egész betegség lefolyása nem lesz nagyobb komplikációkkal összekötve. Annyi bizonyos, hogy a főherczeg katonai szolgálatokat többé nem tehet.

Az éjszaka folyamán a főherczeg kissé nyugodtabb volt. A kötést az orvosok már nem igen bolygatták, ámbár Rapsák dr. minden félórán megtekintette a beteget.

József Ágost főherczeg és neje Augusztia főherczegnő társalkodónéjával együtt szintén megérkezett a beteg látogatására és este már ismét elutaztak. József főherczeg délután 2 órakor Alosuthra utazott, de csak rövid ideig marad ott s aztán ismét felmegy beteg fia látogatására.

— A püspök útja. Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök tegnap Aradon át Makóra utazott, hol az őss beálltáig fog időzni.

— A szódavíz megadóztatása. Arad város pénzügyi bizottsága tegnap délután Kádás Kálmán adóügyi tanácsos elnökle alatt ülést tartott. Ez alkalommal a szódavíz megadóztatása került tárgyalás alá. A bizottság a szódavíz megadóztatását pártolólág terjeszti be a közgyűlésnek. E szerint a kis üveg szikvizre egy, a nagy üvegre két krajczár adót vetnének ki, Ebből a város évenként több ezer forinttra menő jövedelmeket remél.

— Az aradmegyei állami anyakönyvvezetők-ről, kiket tegnap nevezett ki Perczel Dezső belügyminiszter, érdekesnek tartjuk közölni az alábbi rövid statisztikát. Megyénknek kereszszám 100 állami anyakönyvvezetője van, kik közül 98, tehát csaknem valamennyi, községi jegyző, illetve körjegyző. Kettő tanító. A helyettes állami anyakönyvvezetők közül 2 jegyző, illetve körjegyző, 17 tanító, 2 járási, illetve körorvos, 1 birtokos, 2 községi közgyám, 4 községi irnok és 2 gyógyszerész.

— A kereskedelmi akadémia jubileuma. Az aradvárosi keresk. akadémia tanártestülete az intézet fenállásának 10 éves fordulóját tegnap saját körében csendesen ünnepelte meg. Ünnepejének sorrendjét nem annyira érdekes programponok, mint annál kedvesebb visszaemlékezések képezték azok részéről, akik évek hosszú során át küzdöttek az intézet megalapítása és fölvirágoztatása érdekében, másrészt a tanárkar valamennyi tagja részére annál biztatóbb jelenségekre való elmerülésre szolgáltatott alkalmat ez ünnepej. A rendes évi megnyitó után Abrai Lajos igazgatót saját lakásán üdvözölte a tanári kar Somogyi Gyula szósólójának vezetése mellett. Abrai Lajos igazgatónak általánosan ismert érdeme ugyanis, hogy ő volt

az intézet szellemi megalkotója és rövid tíz éves fennállása után az ő lankadatlan tevékenysége folytán tehetett szert a jelenlegi dimenziókra. Az intézet — azt lehet mondani — elérte fejlődésének tetőpontját, a mennyeiben úgy a növendékek létszáma, mint a tanártestület maga teljesnek mondható. Mindhárom osztálya párhuzamosítható, a tanártestület ismét egy taggal megnövekedett. Ehhez járult még az, hogy az intézetnek 50 növendékre gazdagon felszerelt internátusa is van, melynek immár 2-ik éves élete szintén Abrainak érdeme. Az igazgató fődözlése után a tanári kar élén igazgatójával **Salacz Gyula** kir. tanácsos polgármestert fődözlötte ez alkalomból hivatali helyiségében, a ki szokott szívellyességgel köszönte meg a megérdemelt óvációt.

— **A postafőnök itthon.** **Purczell Béla** br. aradi kir. posta és távirdafőnök négy heti szabadságidejét megszakítva, tegnap Aradra visszaérkezett. Ugyancsak tegnap megkapta a kinevezési okmányt is, melynek értelmében Brassóba helyeztetett át posta- és távirdafőnöknek. Purczell br. addig Aradon marad, míg hivatali utódja, **Széli Ernő** volt budapesti postafőnök végleg Aradra érkezik s csak aztán folytatja szabadságidejét utazik el tőlünk Brassóba.

— **Az aradi tanintézetek népsége.** A tanulók számának bevonulásával egészen megélénkült a város képe. A korzó tejfelképi gallérokkal, s rövidruhás „nagylányok“-kal van tele, az A—B vonalon feltétlenül megosonálnak, az A—B vonalon a konvencziós szerelmi promonádót. Ennek eredménye vagy megkávétlanodás, vagy pedig néhány jól táplált, hussos szekunda. Hogy tényleg sokat lendített a város élénkségén a tanév kezdete, bizonyítják az alábbi szám adatok: Beiratkozott a főgymnázium I. osztályában 83 (párhuzamos osztály létsz.). II. 71 (párhuzamos osztály), III. 62, IV. 37, V. 34, VI. 31, VII. 22, VIII. 22, összesen 362. — A főreáliskola I. osztályába: 59, II. 46, III. 32, IV. 42, V. 18, VI. 12, VII. 7, VIII. 10, összesen 226. — Az állami tanítóképző intézet I. osztályába beiratott 26, II. 19, III. 19, IV. 25, összesen 89. A tanítóképző intézet mellett fennálló gyakorló iskola négy osztályába beiratott összesen 50 tanuló. Ezek szerint a lyceumban elhelyezett összes intézetekben a tanulók összes beirt létszáma 727. A polgári fiúiskola is felette népes az idén, így beiratkozott az első osztályba 189, a II-ba 107, a III-ba 67, végül a IV-be 51 növendék; ehhez számítva az V. és VI. osztály egy-egy tanulóját, összesen 366 növendék. A tanulók azonban még ma is szállingóznak beirtására. Ma a növendékek **Niedermaier Tóbiás** igazgatóval, a tanári karral élükön a templomba mentek. Szintugy a többi községi iskolák növendékei is.

— **Egy főispán lemondása.** **Dr. Kállay Zoltán** Hevesvármegye főispánjáról azt híresztelték a lapok, hogy lemondani szándékozik. Az érdemes főispán lemondása azonban, mint illetékes helyről írják, nem fog bekövetkezni, mert a lemondásról szülőngő hírek teljesen alaptalanok. **Dr. Kállay Zoltán** főispánt, kit, mint a **Századérszabályozó-társulat** miniszteri biztosát nálunk is sokan ismernek, a hevesmegyének, pártkülömbőség nélkül tisztelik, becsülik, a kormánynál pedig helyes tapintatosságánál fogva nagy kedvelés áll.

— **Anyakönyvvezetők esküje.** A belügyminiszter körrendeletben értesítette a város közigazgatási bizottságát, hogy a kinevezett anyakönyvvezetőktől vegye ki az esküt, vagy helyesebben az ünnepélyes fogadalmat. A fogadalmat a főispán előtt kell megteenni, aki az arról fölvendő jegyzőkönyvet szeptember közepéig köteles a belügyminiszterhez fölterjeszteni.

— **Adakozások az árvaházra.** A megboldogult **Bogdánffy Gergely** ravatalára szánt koszoru helyett **Dániel Gergely** 20 frtot adományozott az aradi árvaház alapja javára. — **Szatmáry János** a maga, valamint **István** és **Béla** öcssei nevében szerkesztőségünk útján ugyancsak husz forintot küldött az aradi árvaház javára.

— **Kéjvonal Radnára.** Makóról szeptember hónapban a bucsura nagy számmal mennek a hívek Radnára, a híres bucsujáró helyre. Intézkedés történt, hogy a bucsusok rendelkezésére kéjvonal álljon készen a radnai bucsura. E vntat szeptember 6-án reggel 9 órakor indul Makóról Radna felé.

— **Aradi huszárok a manőveren.** F. hó 15-én és 16-án vonult át Makón a Pálffy-nevet viselő huszárezred és a 3-ik számú huszárezred. Az ottani hatóságok a katonaság elhelyezése már most sok gondot okoz. A huszárok Szegedre mennek, honnét rövid tartózkodás után az erdélyi hadgyakorlatokhoz vonulnak.

— **A szegényügyi bizottság** tegnapi délután három órakor **Sarlot Domokos** főkapitány elnöklése alatt ülést tartott, melyen több segélyezés iránti kérvényt intéztek el.

— **Nyugdíjazott tanító.** **Betrancz György** székelykői gör. kath. tanítót a vallás és közoktatási miniszter 250 frt, a község részéről pedig 110 frtnak élvezete mellett nyugdíjba helyezte. A nyugdíjazott mellett megcsikba helyezte, hanem az egész község közbecsülése: birja, melyet egy hivatásával, mint közéletbeni működésével vívott ki.

— **Vitéz kisbír.** **Hollandier Sándor** a múlt napokban, — mint levelezőnk írja — vendége volt **Urbán István** kisaradom lakosnak. Hogy pedig egyharmat ne fedkezzenek meg a vendégről, halálból emelt **Urbánek**től 40 frt áru ékszer. Epen a vonatra akart ülni a hálás vendég, mikor a zombori kisbír. nyakon csipette s átadta a csendőrségnek. Az ékszerket megtalálták.

— **Aldástalan kalapcsere.** Amidőn **Novák Vasali**, a r. napszámosság megpillantott társa, **Belovic** s **Miklós** fején egy olyan kalapot, a milyenne ő már régen áhitozott, előnyös cserét kínált **Belovic**snek: adja az ő kalapját neki az övéért, s ő még egy koronát ráfizet. **Belovic** ráállt az ajánlatra, sőt felette jó kedve lévén, a ráfizetési összeget közmurira ajánlotta fel. Rövid időn mindketten jól be voltak rugva. Ekkor **Novák** a pénzt, **Belovic** a kalapját követelte vissza, végül is alaposan helybenhagyták egymást.

— **Kruplanicz Aranka és Etter Dezső.** Az „első“ polgári házasságot, úgy látszik, sokan fogják megkötni Magyarországon. Az emberek, fiatal és szerelmes emberekről vanszó, a jelek szerint még se találják olyan borzadalmasnak az új törvényt, mint például **Sólya Lőrincz**, vagy **Steiner Fölöp** püspök urak. Erre vall az a körülmény, hogy tömegesen érkeznek a hírek, a melyek szerint itt is, ott is vannak az országban párok, a kik elsők szeretnének polgári házasságra lépni Magyarországon. Sőt Bécsből is folyamodtak az elsőség dicsőségéért. (Most **Esztérgomból** jelentik, hogy ott tegnap történt meg a városi polgármesternél október 1-re az első bejelentés. A bejelentést **Kruplanicz Kálmán**, **Esztérgomgye** népszertü főispánja tette, és e szerint az ő leánya **Kruplanicz Aranka** kisasszony lép a megyében elsőnek polgári frigyre **Etter Dezső** aljárásbíróval. A főispán bejelentése nagy örömet és valóságos lelkesedést keltett a lakosság körében és az első polgári esküvő előreláthatólag a közönség nagy érdeklődése mellett fog végezhemenni.)

— **A megrégezett prépost.** A kriegheimi prépost a megrégezettéről jelentik, hogy a vízbe, melyet a prépost a korsóból a kehelybe öntött, nagymenyiségű strychnin volt keverve. A tett elkövetésével egy ember volt gyanúsítva, a ki 800 márkára rugó templompénzt sikkasztott. E sikkasztásoknak a prépost nyomára jött. Már előbb is tette kisérletet, hogy megrégezzék a plébánost, akkor azonban az ingébe vett mérég nem volt elegendő.

— **A golyó-szóró ágyuk kipróbálása.** Epen 25 esztendeje, hogy a porosz-francia hábo-

ruban oly nagy szerepe jutott a golyó-szóró ágyuknak, (mitrailleuse) melyeket leginkább a francia hadseregnek használtak, de minthogy akkor még ismeretlen eszköz volt nem voltok el látván, be nem váltak. A mi hadseregünk már előzőleg, az 1866-iki háboru után kapott ily golyó-szóró ágyukat, minden tüzérezred ötöt, de miután a porosz-francia háborunál eredménytelenül kísérelték, félre tették őket. Most, mint biztos forrásból tudjuk, a hadügy-miniszter elrendelte, hogy ezek golyó-szóró ágyuk a **Károly Salvátor** főherceg által fel talált ismétlőszerkezettel látassanak el, ezen kívül könnyebb kerekeket kapnak, úgy hogy egy ló könnyen elhuzhatja őket. A golyó-szórók arról nevezetesen, hogy minden perczben 250 lövést lehet tenni velük oly sikerrel, hogy a háboruban kiszámíthatatlan pusztítást visznek véghez. Most ősszel a bécsi 2-ik hadtest tüzérségét készülnék betanítani, miután augusztusban az arzenálban tartott próba fényesen bevált.

— **A szokás rabja.** **Tóth János** bereg-bözserményi gazda nem éppen eilensége a jó bornak. Otthon rendezen leszipja magát s mikor nehézuék érzi a fejét kimegy a temetőbe s ott fekszik le. Már hozzá tartozói rendesen tudják a szokását s mikor a kelletnél tovább eimarad hazuról, csak utána küldik a kocsit s haza hozatják a temetőből. Ennek a rendes szokásnak olyan rabja lett, hogy mikor a szokásban bement Debreczenbe lószerszámot venni s a szerszám árát elitta, ott is kiment a **Kossuth-utozai** temetőbe s lefeküdt. Eszrevették ezt holmi gazember s odamentek hozzá, hogy lehuzzák a csizmáját. Azt mint ott ránczngálják, lefeje a lábáról s a csizmát, az öreg ártz gondolván, hogy otthon van s a leánya vezekteti, oda szólt hozzájuk egy félalomban: „Csak húzzad lányom, húzzad.“ — Erre vérszemet kaptak a gazemberek, valamelyik feltalálta magát: „Hát a kabátot, édes apám.“ — „Azt is leányom, azt is.“ Így azután, mikor az öreg észre vette magát, le volt vetkeztetve majd egészen.

— **A szerelem szárnyain.** A sopronmegyei hatóságokat és Csepreg környékének lakosát — mint a „S. U.“ írja — most egy fel tünést keltő, pikáns történet foglalkoztatja. A történet hőse **Hauer Károly** alsószekonyi vendégios szép felesége, aki néhány nappal ezelőtt megszökött a férjétől és maga helyett egy illatos kis levelet hagyott hátra, a melyben a regényes hajlamu asszony megírja, hogy „eltűnik a szerelem szárnyain.“ Ezeket a poétikus, illanó szárnyakon a szép asszony különben, a férj feljelentése szerint, kértéz az forintot is elvitt, a mi szintén hozzá járult ahhoz, hogy a férj hűtlen feleségének erélyes nyomozását kérje a rendőrségtől. A faképnél hagyott férj **Drap Jánost**, a zinafalvai cukorgyár hivatalnokát gyanúsítja s szoktatással, aki ezelőtt a bükki cukorgyárban volt alkalmazva és nagyon udvarolt az asszonynak, most pedig ő is eltűnt. Az ösmeretlen helyen turbékoló szerelmes párt a rendőség nyomozza.

— **Képmutató inas.** **Festeticz gróf**, a negyedik osztrák hadtest parancsnoka, a königgrátzi osztrák tudvalevőleg elvesztette az egyik lábát. Az orvosok képtelenek voltak ezt a lábát amputálni s a gróf stoikus nyugalommal viselte el ezt az operációt, arczának egyetlen izma sem rándult meg, míg ellenben sok évi há szolgája, **Gruber Antal**, sirva fakadt és szinte vigasztalhatatlan volt.

— **No nézzék ezt a képmutatót — mondá a gróf** az orvosokhoz fordulva — a vén fickó úgy bög és ordít, mintha nyuzná, pedig alapjában egy örül, hogy szinte kibújik bőréből, mert eszentul csak egy csizmát kell tisztítani!

— **Negy baleset egy napon.** Az új pozsonyi villamos vasut nagyon eilontotta renekjét. A regnapi napon négy baleset renek is volt okozója az új villamos. Délelött egy targoncát ütött el villamos a Rózsa-utozóban s a rajta ülő inasgyerekeket elgázolta. A második baleset a Mihálykapu előtt történt, hol egy kocsis alatt megbokrosodott a ló a szokatlan jármű láttára s levette hátáról a kocsit is sulyos lábakat szenvedett. A **Stefania** uton történt a harmadik, de ez nem ontott embervért, csupán egy megrakott sörös kocsit borított fel s végül este 10 órakor két villamos

koosí ütközött össze. Az utasok halálra rémülten menekültek le a koosíró, de szerencsére kisebb sérüléseken kívül alig történt baj.

— Iskolakönyvek bekötése csinos kiállításban és olcsó árban eszközöltetik az Aradi nyomdarszvénytársaság könyvkötészetében Arad Csanádi-palota Józseffőherczeg-ut 22.

— Halesztély. A Nádor-szálloda vendéglő-helyiségében ma este halesztélyt rendez Goldberger Bertalan vendéglős, melyre felhívjuk a halkedvelők figyelmét.

GYÁSZROVAT.

† Bogdánffy Gergely ügyvédet és birto-
kost, az aradi ipar és népbank tiszteletbeli el-
nökét tegnap d. u. 4 órakor kísérték az örök
nyugalom helyére. A polgárság részvéte im-
pozáns módon nyilvánult a tegnapi végtisztes-
ségen. A megyei hivatalnokok nagy részét
láttuk ott Szathmáry Gyula kir. taná-
csos, alispánnal; míg a város előbbkelő hiva-
talmokai Salacz Gyula kir. tanácsos, pol-
gármesterrel jelentek meg. Az aradi ipar és
népbank hivatalnoki kara teljes számban ott
volt, és igen számosan az aradi társadalom
minden rétegéből. A végtisztesiséget Csák
Ozírjék, a minorita rend tartományi főnöke
szolgáltatta két áldozó pap segítségével. Az
ügyvédi kamara nevében Vizer Péter ügy-
véd gyászbeszédet mondott az elhunyt vete-
rán kartárs felett. Ezután megindult a menet
a halottak csendes hazája felé. Az elhunyt
ravatalára a következő felirattal helyeztek ko-
szorukat:

Forrón szerető és hálás gyermekei — Ilona,
Janka, Béla. — A felejthetetlen jó Atyának —
Kálmán, Ilonka és Lajoska. — Felejthetetlen só-
gornak — Terka. — Erdeműs tiszteletbeli El-
nökének — Az aradi ipar és népbank igazgató-
sága. — Nyugodj békében. — Felejthetetlen drá-
gá rőnek — a gyászoló család. — Tisztelete je-
léül. — Özv. Bezedits Antalné. — Felejthetetlen
jó atyjuknak — Mariska, Pista és gyermekeik.

† Hartmann János haláláról vettük részvét-
tel az alábbi gyászjelentést: Amlirottak mély
fájdalommal tudatják sajtát, valamint számos
rokonai és jóbarataik nevében is forrón szer-
retett s felejthetetlen férj, atya, testvér és
rokon Hartmann Jánosnak folyó évi szeptem-
ber hó 5-én reggeli 9 órakor, életének 72-ik,
boldog házasságának 50-ik évében -hosszas
szemérvés után történt jobblétre szenderülését.
A drága halott hült tetemei f. hó 6-án, d. u.
5 órakor fognak a Pöitenberg-Ernő-utca
12-ik számú házból a rom. kath. szertartás
szerint a felső temetőben örök nyugalomra
tétetni. Arad, 1895. szeptember hó 5-én. Ál-
dás lengjen emléke felett! Madarász Józsefné
szül. Ekes Eleonóra nevelt leánya. Hartmann
Mihályné szül. Vendinger Terézia, menyé.
Hartmann Ferencz és neje Eiber Anna, Eiber
Wendelin és neje Hartmann Anna, unokatest-
vérek. Hartmann Jánosné szül. Sallai Eleo-
nóra, neje: Hartmann Mihály fia. Leopold,
Anna, Hermina, Rudolf, Jenőke, Erzsike, unokái.
Hartmann Jakab, Hartmann György,
Teiszler Jánosné, szül. Hartmann Agnes, test-
vérei. Teiszler János, Hartmann Jakabné
szül. Wesselényi Anna, Hartmann Györgyné,
szül. Gülnér Amália, sógor és sógoraó.

† Ambrózi Mihály. A csanádi egyházmegye
egyik legjelesebb káplánja halt meg tegnap
szüleinél Radánán. A megboldogult 1889-ben
szenteltetett pappá s előbb a püspöki aulában
igazgató, később majd lovrini, majd nagybecs-
kereki s utóbb nagyszentmiklósi káplán volt.
Már régóta betegeskedett, a miért is hosszabb
szabadságra szüleihez ment haza, a hol azonban
hasztalan volt minden gyógyítás.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A „Kölcsey-Egyesület“ holnap pénteken,
szeptember 6. d. u. 5 és fél órakor választ-
mányi ülést tart a Templom-utcai polgári
iskola földszintén levő helyiségében, melyre a
választmányi tagokat meghívja az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) Népmulatság Uj-Aradon. Folyó évi
szeptember hó 8-án (vasarnap) Uj-Aradon a

„Szöllőhöz“ címzett vendéglő kerthelyiségé-
ben hangverseny, szavalat, világposta-, tom-
bola és táncszal egybekötött népmulatságot
rendeznek. Belépti-jegyek ára: Személyenkint
délután 3 órától 7-ig 20 kr., este 7 órától
kezdve 30 kr.; az egész időre 40 kr. Jegyek
előre várthatók: Aulich-Lajos-utca 19. sz. a
bormérésben. Pénztárnyitás délután fél 3 óra-
kor. A hangverseny kezdete d. u. 3 órakor, a
tánc kezdete este 8 órakor. Kedvezőtlen idő
esetén a mulatság a diszteremben tartat-
tik meg.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* Kövessi Albert szinigazgató. Kövessi
Albert, az ismert komikus és szinműirő, ki
huzamosbb ideig játszott az aradi szinpadon is,
megint szintársulatot szándékozik szervezni, A
budapesti szinészegyesület már meg is adta
neki arra a konzessziót.

* A Szalay-Baróti Magyar Nemzet
Története“ cz. műből most jelent meg a 21.
füzet, mely az Anjouk korát tárgyalja. E füzet-
ben folytatódik Nagy Lajos királyunk dicső ural-
kodásának történeti leírása. A füzet képei a kö-
vetkezők: Nagy Lajos legyőzi a törököket s fel-
ajánlja a máriaczei békét. Reliefkép a mária-
czei templom portáléja fölött. Endre sirtáblája,
Johanna királyné ezüstpenze, Nagy Lajos király
tornaöltözete, István herczeg pecsétje, Zara ostro-
ma, Nagy Lajos aranypenze, Nagy Lajos király
első nagy pecsétjének előlapja, Nagy Lajos király
második pecsétjének hátlapja, Nagy Lajos bevonul
Zarába, Olasz gálya a XIV. századból, Szent Si-
mon ezüst koporsója.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gyilkosság Mondorlakon. Mócz Pesz-
ku, András Flóra és Ante Dimitrie
mondorlakai parasztk bosszut forraltak Ante
Petru ellen. Ante Petrunak ugyanis az volt a hi-
béja, hogy a három parasztk közül Mócz Pesz-
kut valami kis hivatalából ki akarta volna dur-
ni. Az országuton támadták meg a védtelen
Ante Petrut és agyon is ütötték. A törvény-
szék Barabás Béla dr. védőbeszédének meg-
hallgatása után szándékos emberölés büntette
miatt Mócz Peszcut 12 évi. Ante Dimitriet
10 évi fegyházra és András Flórét 5 évi bört-
önre ítélte. Ugyész és elülteltek felebbeztek.

§ A Stumper-féle óralopás tettesét tegnap
ítélték el az aradi kir. törvényszéken. Kri-
zsán György a neve a tolvajnak, ki ezért
egy és fél évi fegyházat fog ülni.

§ Tolvaj szolgál. Szurd János aradi szolgál-
legény Zimmer Lajos aradi lakosnál volt szolgál-
tában. Egy napon aztán eltűnt, előbb azonban
összeszedte urának aranyóráját, lánczát és pecsét-
gyűrűjét. Zimonyban fogták el a jó madarat és
tegnap tartották ügyében a végtárgyalást. Miután
Zimmer Lajos nem kérte megbüntetését, ebben az
ügyben felmentették, de mivel a vizsgálat folya-
mán kintt, hogy ő elvállalt eladásra egy talált
karcstott, orgazdaság miatt egy hónapi börtönt
kapott.

TÁVIRATOK.

Ö felsége elismerése.

Budapest, szept. 5. (Saj. tud. táv.)
A „Bud. Tud.“-naktáviriák Kaplitzból: Ö
felsége a hadgyakorlatok alkalmából a
vezetőségnek és a résztvevő csapatoknak
elismerését fejezte ki, elrendelve, hogy
elismerését még ma hozzák acsapatok tut
domására.

László főherczeg állapota.

Budapest, szept. 5. (Saj. tud. táv.)
László főherczeg állapota kissé lázas
és kevésbé kielégítő.

Minisztertanács.

Budapest, szeptember 5. (Saj. tud. táv.)
A „Bud. Tud.“ jelenti, hogy ma délután
minisztertanács volt.

A pénzügyi helyzet.

Budapest, szeptember 5. (Saj. tud. táv.)
A „Nemzet“ határozottan megczáfolja a

pénzügyi helyzetről kolportált kedvezőtlen
híreket.

Anyakönyvvezetők kinevezése.

Budapest, szeptember 5. (Saj. tud. táv.)
A „Bud. Tud.“ értesülése szerint a bel-
ügyminiszter ma kinevezte a zala- és vas-
megyei anyakönyvvezetőket. A kinevezés-
seket a Hiv. Lap holnap közli.

A hadgyakorlatokról.

Budapest, szept. 5. (Saj. tud. táv.)
A „Bud. Tud.“-nak távirják Stettinből,
hogy a hadgyakorlatokhoz oly nagy mérv-
ben tódulnak, hogy lakás már nem
kapható. A hadgyakorlatok főintézőségé-
nek élén Schliffer tábornok áll.

A román metropolita pásztorlevele.

Nagyszeben, szeptember 5. (Saj. tud.
táv.) Mint hirlik, a román metropolita a
közös pásztorlevelet nem írja alá és püs-
pök társaival külön pásztorlevelet fog ki-
bocsátani.

Szerencsétlenség.

Pécs, szeptember 5. (Saj. tud. táv.)
Egy épülő ház állványa összeomlott. Négy
ember halálát lelte és 23 megsebesült.

Nagy tűz.

Mád, szeptember 5. (Saj. tud. táv.)
Tizenkét lakóház, az állami népiskola, a
káptalan és Andrásy Dénes kas-
tély a tűz martalékává lett.

Szerb-bolgár personal-unió.

Belgrád, szept. 5. (Saj. tud. táv.)
A félhivatalos „Videlo“ folytatólag közli
szófiai levelezőjének fejtegetéseit, melyek
értelmében bolgár előkelő körökben Sztam-
bulov elhunyt daczára mégis folyton fog-
lalkoznak a Bulgária és Szerbia közti per-
sonal-unió eszméjével. Az eszmecsere szer-
int a két ország közt a hadügy és
pénzügy közös alapon szervezgetnék. Bul-
garia és Szerbia igyekezzenek visszacsat-
olni mindama részeket, melyek annak-
előtte hozzájuk tartoztak, és egyáltalában
a Balkánon oly államot teremteni, mely
teljesen független lenne, és megfelelné
azon elvnek, hogy a Balkán a balkán ál-
lamoké legyen. Egyelőre azonban még
egy kérdés van, mely mindenesetre ut-
ját állja az eszme létesítésének. Felmerült
ugyanis a kérdés, az önálló és függet-
len szerb király lehet-e egy személyben
fejedelme Bulgáriának, mely a török szul-
tánhoz vazallusi viszonyban áll.

Milán szándékai.

Páris, szeptember 5. (Saj. tud. táv.)
Milán ismét Párisba szándékozik leteleped-
ni végleg (Meddig?) Butorait Belgrádból
már elhozatta, s külön palotát rendezte-
tett be magának.

Albán küldöttség a szultánnál.

Konstantinápoly, szept. 5. (Saj. tud.
táv.) Az albán törzsek egy küldöttsége a szul-
tán palotájában egy kérvényt nyújtott át,
a melyben az adók leszállítását és Bul-
garia részére autonom közigazgatást kér-
nek. A szultán első titkára, aki a kér-
vényt átvette, biztosította az albánokat
arról, hogy a szultán jó indulattal visel-
tetik irántuk, és tanácsolta nekik, hogy
csak térjenek vissza falvaikba, mert
kérvényük kedvező elintézését fog nyerni.
Az albánok azonban egyidőre Konstanti-

nápolyban maradnak, míg határozott választ nem kapnak.

Kolera.

Tarnopol, szept. 5. (Saj. tud. táv.)
Négy betegedés és négy halálos kimene-
telü koleraeset fordult elő.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi polg. takarékpénztár-részv.-társ.
forgalmi kimutatása 1895. aug. hórol.

Takarékpénztári bevételek.

Álladék mult hó végén	frt	1.336.657.40
Betétel folyó hónapban	"	145.317.94
Összesen frt 1.481.975.34		
Visszafizetés ugyanezen idő alatt	"	169.085.02
Álladék folyó hó végén	frt	1.312.890.32

Záloglevél:

Álladék mult hó végén	frt	2.197.100.—
Kibocsájtott folyó hónapban	frt	25.000.—
Összesen frt 2.222.100.—		
Kiszorított	frt	—
Álladék f. hó végén	frt	2.222.100.—

Váltószámítások.

Tárcaálladék mult hó végén	frt	864.297.94
Leszámított folyó hónapban	"	201.944.68
Összesen frt 1.066.242.62		
Beváltott és visszleszámit. ugyan- ezen idő alatt	"	318.818.01
Tárcaálladék folyó hó végén	frt	747.924.61

Előlegek értékpapirokra:

Álladék mult hó végén	frt	390.766.84
Uj előlegek folyó hónapban	"	29.839.55
Összesen frt 420.606.39		
Visszafizetés ugyanezen időszakban	"	9.175.06
Álladék folyó hó végén	frt	411.431.33

Jelzálog-kölcsönök:

Álladék mult hó végén	frt	304.984.88
Engedélyezett és kifizetve f. hóban	"	26.370.—
Összesen frt 2.631.354.33		
Visszafizetés ugyanezen időszakban	"	22.134.—
Álladék folyó hó végén	frt	2.609.220.33

Pénzforgalom:

Álladék mult hó végén	frt	22.757.99
Bevételek folyó hónapban	"	789.436.52
Összesen frt 812.194.51		
Kifizettek ugyanezen időszakban	"	758.383.64
Készlet folyó hó végén	frt	53.860.87

Arad, 1895. augusztus hó 31-én.

Az aradi polgári takarékpénztár
igazgatósága.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog özég jelentése.

Budapest, szeptember 5.

G a b o n a ü z l e t : Buzát gyengén kínál-
tak, a vételkedv is gyenge volt s az irányzat
ellanyhult, elkelt 30000 mm. 2 és fél krral ol-
csóbb árakon.

	mm-es	kg	frt
Tiszavidéki	100	83.	6.85
"	1000	82.	6.65
"	800	82.	6.65
"	300	81.6	6.85
"	300	81.6	6.85
"	600	81.	6.85
"	500	81.	6.80
"	300	81.6	6.80
"	200	81.	6.80
"	300	81.6	6.87 1/2
"	300	81.6	6.85
"	100	80.6	6.80
"	200	79.6	6.40
"	200	79.	6.40
"	100	77.6	6.40
"	300	79.6	6.47 1/2
"	600	81.6	6.80
Pestvidéki	100	82.	6.87 1/2
"	400	81.6	6.85
"	300	82.	6.85
"	100	80.	6.50
"	200	80.	6.52 1/2
"	600	78.6	6.50
"	400	79.6	6.45
"	200	79.6	6.35
"	200	79.	6.42 1/2
"	100	79.6	6.45
Békéscséhérvári	500	78.	6.40
Zentai	4800	75.6	6.47 1/2
Ujvidéki	700	77.6	6.41 1/2
Felső-tiszai	100	77.6	6.25
"	100	77.6	6.25
Zab	100	8.20	
"	100	8.20	
"	200	6.17 1/2	
"	200	6.10	
"	150	6.02 1/2	

H a t á r i d ő ü z l e t Amerikából érke-
zett igen lanyha árfolyamokra nálunk is lany-
hán indult az üzlet búzban, s gyenge üzlet-
menet mellett ugy is zárult. — Tengeri szil-
árdán indult míg, később a gyengülő vásár-
lási kedvre zárultatig 1—2 krral meggyengült.

Zárul 12 órakor:

Osi buza	6.34—6.35
Buza május—júniusra	6.81—6.83
Tavaszi rozs	6.07—6.18
Osi rozs	5.68—5.70
Tengeri május—júniusra	4.64—4.65
Tengeri július—augusztusra	5.40—5.45
Tavaszi zab	5.98—6.—
Osi zab	5.70—5.72
Repose	9.65—9.75

K ü l f ő l d : New-York buzára 1 1/4—
1 3/4, tengerire 1 1/4 lanyhább, Chicago:
buzára 1 1/4—2, tengerire 1 1/2—1 3/4 lanyhább,
P á r i s tartót, L o n d o n lanyha, L i w e r -
p o o l változatlan.

E r t é k t ő z s d e : Külföldi lanyhább szár-
latokra nálunk is lanyhán indult ma az üzlet
s tekintettel a gyenge vásárlási kedvre el-
lanyhultak papírjaink.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	408.—
Magyar hitelrészvény	489.—
Osztrák államvasut	409.90
Rima-Marányi	390.—
Lombard	111.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi
csarnok. 1895. évi szeptember hó 4-én. Hizott sertés
árak: 1. M a g y a r e l s ő r e n d ű: 1. Öreg nehéz
(páronként 400 kgon felüli súlyban) —. —. krig.
Öreg közép (páronként 300—400 kgon suly-
ban) —. —. krig. Fialat nehéz (páronként 320 kg-
on felüli súlyban) 50.—51. krig. Fialat közép
(páronként 251—320 krig sulyban) 50.—51. krig.
Fialat könnyű (páronként 250 krig terjedő súlyban)
49.—50. krig II. M a g y a r s z e d e t t : Nehéz
(páronként 280 kgon felüli súlyban) —. —. krig.
Közép (páronként 220—280 krig sulyban) —.
— krig. Könyű (páronként 220 krig terjedő
súlyban) —. —. krig. S z e r b i a i : Nehéz (pá-
ronként 260 kgon felüli súlyban) 50.—51. krig. Kö-
zép (páronként 220—260 kilogramm sulyban) 49.—
50. — krig. Könyű (páronként 220 krig.
terjedő súlyban) 49.—50. krig. S e r t é s l é t -
s á m 1895. szept. hó 2-án volt készlet 28379
darab. 1895. szept. hó 3-án felhajtott: —
darab. 1895. szept. 3-án elszállított 101
drb. 1895. szeptember 4-én maradt készletben 28278
drb. — A h i z o t t s e r t é s ü z l e t i r á n y z a t a :
Változatlan.

S z e s z ű z l e t .

— Szeptember 5. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 52
forint 25 krajczár, kicsinyben 52 forint 75 krajczár hordó
nékül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 5. d. u. 5 óra.

Buza bánási új	6.75—6.80
Buza tiszavidéki	6.80—6.85
Buza pestvidéki	6.20—6.80
Buza fejmegyői	6.15—6.60
Buza bácskai	
Roze új, elsőrendű	5.65—5.70
Roze új, másodrendű	5.60—5.65
Arpa takarmány	5.15—5.40
Arpa étetni való	5.60—6.30
Arpa sörfőzdei	6.90—8.—
Zab	5.95—6.30
Tengeri bánási	5.55—5.60
Tengeri másfél	5.45—5.50
Káposzta-repose bánási	8.65—8.75
Köles	5.25—5.75
Buza március—április	6.82—6.88
Buza szeptember—október	3.34—6.85
Buza május—június	
Roze szeptember—október	5.68—5.70
Tengeri május—június	4.67—4.68
Tengeri július—augusztus	
Tengeri október	5.43—5.45
Zab március—április	5.96—5.98
Zab szeptember—október	5.87—5.89
Káposzta-repose augusztus—szeptember 1894	9.65—9.75

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. szeptember 5.

Magyar aranyjardék 4%	122.50
Magyar koronajardék 4 1/2%	99.75
Magyar arany 4 1/2%	124.25
Magyar ezüst 4 1/2%	103.50
Magyar keleti vasut 1876.	122.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyaromény-sorajegy kölcsön	158.50
Tiszasabályozási és szegedi kölcsön	147.50
Osztrák papírjardék	101.—
Osztrák jardék ezüst	101.25
Osztrák jardék arany	122.50
Koronajardék	101.25
1860-iki államsorajegy	155.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1068.—
Magyar hitelbank részvény	489.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V-r J-d (Arad). Levele van szerkesztő-
ségünkben. Sziveskedjék érte ide fáradni.

G. Gy. ker. akad. növendék (Arad.) Ön azt
kéri, isenjük meg lapunkban, hogy a „kalamus“
szó mit jelent? Tehát, tisztelt diák ur, a kalamus
az egy szörnyeteg. Rendszeren rézből, néha alu-
miniumból, olykor libatollból készül s a mikor
eszik, csak tintát eszik, feketét, pirost, a hogy
jön. Ha közelebből meg akarja ismerni, kérjen a
boltban, kap egy krajczárért kettőt. Ön diák, ugy
is lesz rá szüksége.

G. L. (Makó.) Előbb lássuk a cikket. T. pél-
dányt adunk szivesen, — másat nem.

B. H. (Budapest.) A ravasz fogást, hogy miért
küldötte éppen nekünk, elértették. No de azért
szivesen keritünk sort mindakettőre már a leg-
közelebbi napokban.

VIZJELZÉS.

1895. évi szeptember hó 5-én reggel 7 órakor észlelt viz-
állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén:

Észlelési állomás	Hőmérő C°	Időjárás	Vízállás cztimétr.	Járatag cztimétr.
Branyicska	+ 17°	derült	+ 4	—
Gyulafehérvár	+ 15°	derült	— 58	—
Arad	+ 21°	dorült	— 141	—
Makó	+ 21°	derült	— 28	—
Szeged	+ 21°	derült	+ 1	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelöl.

A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelöl.

Arad, 1895. szeptember 5.

A m. kir. folyámmérési hivatal.

IDEGENEK NEVSORA.

— Szeptember 5. —

Fehér Kereszt szálloda: Hevitz Vilmos huszár had-
nagy, Besztercebánya. Wiener Arthur kereskedő, Már-
marossziget. Bezuk István huszárhadnagy, Zombolya.
Három Király szálloda: Grim József tanító, Mező-
hegyes.

Vasuti szálloda: Palita Ferencz mérnök, Krassó.

Felőlős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Viszonvázasz.

Barna (Braun) Kálmán a f. hó 1-én Mon-
dorlakon a tempiomi munkákra megtartott ár-
lejtésnél tanuk előtt állította azt, hogy igenis
ő akadémiai festész, s hogy akadémiai
bizonyítványai, negs. Jánossy Demjén urnál
vannak Kolozsvárott. — Külömben is lakása
ajtáján, tárczáján s ismerőseinek következő
névjegyek találhatók.

BARNA KÁLMÁN,
akadémiai festész.

Mint hogy azonban saját kövleménye sze-
rint soha akademián nem volt, s egy évi
(1892/93) látogatása ezen cím viselésére nem
jogosít, ez Barna részéről olyan dolognak mi-
nősíthető, a melyért kár polemizálnom, hanem
jobb lesz illetékes helyen a kellő lépéseket
megtennem.

Hiszem én se mondtam, hogy szégyen szo-
bákat festeni, csak azt, hogy végzett akade-
misták azt nem teszik.

Tisztelességes-e eljárásom, vagy nem, azt
Barna nem is képes megítélni. — Avagy az ő
eljárása szerint vesz mértéket másokról?

Nem a szobafestő, de a vállalkozó jött
lakásomra, engem felkérni, hogy neki az it-
teni minoriták templomában az evangélistákat,
emblemeket és angyalfejeket megfessem,
mert a szobafestő maga is megtudta volna
azokat csinálni! Nemde, Barna ur? Oh, tud-
juk, hogy igen!

S nem a vállalkozó, de a szobafestő volt
az, aki kenyéririgységéből — határozottan ab-
ból — egészen kihagyta az én nevemet hir-
lapi reklámjaiból, az én nevemet, ki tulajdon-
képen a művészi murkát végeztem.

Ez a tisztességes eljárás?

Arad 1895. szeptember 5-én]

Balla Frigyes,
akadémiai festész.

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal fele-
lősséget a szerk.

AZ
Aradi Közlöny
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészet
műintézet.

ARADI

NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI

MŰINTÉZETE

ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betűkkel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönben betütömöntő-, simító-, perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel ujonnan felszerelt és légszeszhajtó erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, hibátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbítása alkalmával **könyvkötészetünket** is ujonnan felszereltük s így minden e szakkörben vágó munkák készítését a legdiszesebben és pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák és zacskók** gyártását valamint cégnyomással való ellátását tetszésszerű kiállításban a legmérsékeltbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Aradi nyomda részvénytársaság.

Telefon sz.
151.

Telefon sz.
151.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
„ARADI KÖZLÖNY“
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nyomtatványok

készítetnek:

Napi-, hetilapok,
továbbá
szaklapok és folyóiratok előállítása
iszécs és jutányos kivitelben;
**bármily terjedelmű regények,
elbeszélések**
és egyéb művek nyomtatása és kiadása.
Meghívók,
tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések
a legdiszesebb kiállításban.
Jegyzékek számlák, ozmkártyák, le-
velepapírok és borítékok leggyor-
saliban olcsón készíttetnek.

Könyvkötészetünk
nagy súlyt fektet különféle
diszmunkák készítésére külföldi
minták szerint
**írómappák, ékszerdobozok,
képkeretek,
tánczrendek,
bőrmetszett és bőrdombormű**
legdiszesebb
és legizlésesebb kivitel-
ben.

Vidéki megrendelések

pontosan teljesítetnek.

Papirzacskó
gyár.

Betű
tömöntöde

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsénk Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy **Aradon, Vörösmarty-utca 2. sz. a. dr. Darányi-féle házban**

ROTSCHILD és KLEIN cég alatt

egy a mai kornak megfelelő

női divat és confectio üzletet, mellékelve női ruhateremmel nyitottunk.

A t. hölgyközönség becses figyelmét bátorkodunk felhívni **dúsan felszerelt raktárunkra,** hol mindennemű

kész női és leány gyermek felöltők, usymint gallérok, cepek mantillok, szüts és szörme árukban

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek után

a legizlésebben s a legjutányosabb árak mellett lesznek kaphatók.

Különösen pedig saját műhelyünkben mérték szerinti megrendeléseket a leggondosabb kivitelben fogunk pontosan eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Klein.

814

11266. sz.

884.

668/1895 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Az apátfalvi róm. kath. lelkes laknak 606 frt 88 kr és a hitközség által viselendő kézi és írás napszámok 169 frt 65 kr-ra költségtel helyreállításának vállalat utjáni biztosítása céljából az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál (pénzügyi palota) **1895. szeptember 14-én d. e. 10 órakor nyilvános árverés fog tartatni,** melyhez a vállalkozni szándékozók oly hozzájárulással hivatnak meg, hogy a költségvetés és árlejtési feltételek alólirt kir. jószágigazgatóságnál megtekinthetők.

Aradon, 1895. augusztus hó 30-án.

M. kir. államjószágigazgatóság.

15926/1895.

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. miniszterium intézvénye nyomán közhírré tesszük, hogy az idei őszi katonai lóvásár Aradon f. évi október hó 7-én fog megtartatni.

A részletes tervezet a levéltárban megtekinthető.

Arad, 1895. július 24.

A városi tanács.

10708/895. k. h.

Hirdetmény.

Jellinek és Schlésinger aradi fa kereskedő cég az Arad városától bérbe vett s az élővíz csatorna, nagyváradi ut, valamint a Part utca által határozott 636 □-öl föld területen tűzifa raktárra telepengedély iránt folyamodván az 1884. XVII. t. cz. 27 §-a értelmében a telepengedély tárgyalására határidőül f. évi szeptember hó 7. napjának d. u. 5 óráját kitűzöm s arra az értekeltek ez uton is azzal hivatnak meg, hogy a telep helyszínrajza a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi szeptember hó 6 napjáig bármikor a hivatalos órák alatt megtekinthető s a netáni észrevételek ugyanott írásban, előszóval pedig a helyszínén megtekinthetők, mert a mennyiben köztekintetek gátíólag fel nem merülendnek, a telepengedély az idézett törvény 30 §-a értelmében ki fog adtatni.

Arad, 1895. augusztus 30.

Sarlot Domokos

főkapitány.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a jelenleg Kohn Jakab által bérelt felsőmarosparti 1-2 sz. 687⁸⁰/₁₀₀ □-öl továbbá ezen falerakó és a jelenleg Reiniger A. S. által bérelt falerakóhely között fekvő, ezelőtt ut gyanánt használt 140⁸⁰/₁₀₀ □-ölyni területű falerakóhelynek f. é. október 1-től való bérbeadása iránt folyó évi szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár □-ölenkint 40 kr. évi bér. Bánompénzül leteendő a □-ölenkint számított kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 51471/95 sz. a. kelt magas rendelete alapján közhírré tesszük, hogy az országos honvédségélyző egyesület felügyelő bizottsága f. évi május hó 16-án tartott ülésében hozott és a m. kir. Miniserelnök ur által jóváhagyott határozata szerint az 1848/49-iki honvédségi szolgálat igazolhatóságára **1895. évi október hó 1-ig** terjedő záros határidő tűzetett ki oly formán, hogy oly nyugdíjazási és segélyezési kérvények, melyben a tényleges honvédségi szolgálatot igazoló teljes hitelességű és a fentemlített záros határidőn belül kiállított bizonyítékok nem mellékeltek, figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1895. évi július hó 9-én.

A városi tanács.

Aradi nyomda részvényműveletének könyvnyomdája.

653/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a bor, sör és égetett szeszes italoknak Aradon a betipiaczokon és a három országos vásár alkalmával felállított laczikonyhákban, ugy a három országos vásárok az egész vásártérre a sörház előtti kis korcsma kivételével való kiméresi jognak 1895. évi november hó 1-től 3 egymásután következő évre bérbevétele iránt **f. é. szeptember 9-én délelőtt 10 órakor árverést tart.**

Kikiáltási-ár 320 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi aug. hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

10426/1895.

Hirdetmény.

A vámdíj mentességre jogosítottaknak az 1890. évi I. t. cz. 99. §-a értelmében megfelelő hivatalos igazolvánnyal kell birniok s azt a vámvezető kívánatára felmutatni tartoznak. Azok pedig, kik ilyenre jogosultsággal nem birnak, illetve ezt igazolni nem képesek, vámdíjat kötelesek fizetni, mivel ellen esetben a fentebb idézett törvény 143. §-a alapján a vámdíjnak tiszteres összegében marasztaltatnak el.

Figyelmeztetem ennél fogva mindazokat, akik vámdíjmességre jogosítvák, hogy ezen körülményt és pedig Arad szab. kir. város területére a 35329/91. számú kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet értelmében a rendőr kapitányi hivataltól beszédendő igazolvánnyal a vámszedő felhívására a már említett következmények terhe alatt igazolni tartoznak.

Arad, 1895. augusztus 14-én.

Sarlot Domokos

főkapitány.